

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Regioninės plėtros komitetas

2008/2026(BUD)

10.9.2008

NUOMONĖ

Regioninės plėtros komiteto

pateikta Biudžeto komitetui

dėl 2009 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto
(C6-0000/2008 - (2008/2026(BUD)))

III skirsnis. Komisija

Nuomonės referentas: Miloš Koterec

PA_NonLeg

TRUMPAS PAGRINDIMAS

2008 m. pirmojo ketvirčio pabaigoje Europos Komisija galėjo patvirtinti visas nacionalines strategines programas, taip sumažindama netinkamų vėlavimų, pvz., tokių kaip praėjusio planavimo laikotarpio pradžioje, pavojų. Šiuo metu reikėtų pastebėti, kad skirtingai nuo tam tikrų kitų politikos sričių, nors bendrieji prioritetai išdėstyti susijusiuose reglamentuose ir lėšos metais prieš prasidedant planavimo laikotarpiui¹ paskirstomos 27 valstybėms narėms, tikslus skirtingų projektų finansavimo paskirstymas nacionaliniu lygmeniu priklauso nuo valstybės narės strategijos pagrindo ir Bendrijos lėšų, skirtų susitartoms veiklos programoms, panaudojimo.

Taigi primenama, kad *visi struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo skaičiai yra paimti iš finansinio paketo, dėl kurio teisiškai susitarta, ir visiškai atitinka Tarpinstitucinio susitarimo viršutinę ribą*. Europos Komisija, rengdama savo biudžeto nuostatas, įvertino biudžeto poreikius atsižvelgdama į 2005 m. Europos Vadovų Tarybos sprendimus, 2007–2013 m. finansinės perspektyvos ir Tarpinstitucinio susitarimo nuostatas, sumas, kurių reikia 2000–2006 m. planavimo laikotarpiu baigiamiems projektams, ir galimus kvietimus atlikti išankstinius mokėjimus už einamąjį laikotarpį. Taigi 2009 m. Struktūrinių fondų įsipareigojimų asignavimai padidėja 2,5 proc., iki 48 413,9 mln. eurų, o asignavimai mokėjimams sumažėja 13,9 proc., iki 34 914,1 mln. eurų.

Dėl nuolatinės biudžetinės drausmės poreikio ir visoje Europoje mažėjančių viešųjų investicijų dėmesio centras buvo perkeltas į poreikį sukurti sąlygas, kurių reikia:

- grynųjų darbo vietų kūrimo programoms;
- socialinės atskirties problemai spręsti;
- žinių ekonomikos plėtrai.

Šiuo klausimu Europos Komisija teigia², kad 2007–2013 m. laikotarpiu siekiant konvergencijos ir konkurencingumo bei užimtumo tikslų tikimasi sukurti 775 000 bruto darbo vietų.

Būtent šio požiūrio bus laikomasi vertinant regioninės politikos sėkmę per laikotarpio vidurio apžvalgą, kuri vyks 2009 m., o pasiūlytąjį projektą reikia vertinti atsižvelgiant į kovos su socialine atskirtimi tikslą.

2009 m. Komisija stebės 2000–2006 m. planavimo laikotarpį ir programų bei projektų pabaigą, taip pat vertins politikos poveikį tuo laikotarpiu. Pranešta, kad apibrėžtu laikotarpiu Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) 1 ir 2 tikslų regionai labai gerai siekė augimo ir konvergencijos tikslų. 1 tikslo regionų bendrasis vidaus produktas (BVP) išaugo nuo 63 proc. ES 15 valstybių narių vidurkio 1995 m. iki 70 proc. 2003 m.

Kaip ir 2008 m., įsipareigojimų asignavimų paskirstymas 2009 m. yra negalutinis ir pagrįstas istoriniais 2000–2006 m. planavimo laikotarpio duomenimis. Vis dėlto aišku, kad Europos Komisija yra vienintelė institucija, galinti naudotis informacija, kuri reikalinga siekiant įvertinti visus biudžeto reikalavimus ir dėl šios priežasties nuomonės referentas siūlo, kad Parlamentas skubiai ištaisytų visus nepagrįstus pakeitimus, padarytus Tarybos jos biudžeto

¹ 2005 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba.

² SEC(2008)514, p. 42.

projekte.

Kaip įprasta, metų pradžioje įsipareigojama dėl visos kiekvieniems metams skiriamos sumos, paliekant labai mažai (arba jokios) erdvės Parlamentui bandomiesiems projektams siūlyti. Nuomonės referentas žino, kad Europos Komisija ir valstybės narės vykdo daug veiklos siekdamas nepalankioje padėtyje esančių grupių, ypač romų, gerovės. Vis dėlto jis taip pat žino, kad trūksta veiklos, kuria siekiama padėti šioms tautoms integruotis, koordinavimo visos Europos lygiu ir kad ši veikla yra palyginti neveiksminga.

Vykdamas ES regioninės plėtros strategiją buvo sukurtos kelios horizontaliosios politikos kryptys. Romų bendrijų vystymasis – viena iš svarbiausių politikos krypčių. Esama maždaug horizontalaus požiūrio į šią specifinę problemą, kuris pabrėžiamas visose ES nacionalinėse strateginėse programose. Taip pat trūksta strateginio koordinavimo ir valstybių narių keitimosi patirtimi ir pažangiąja patirtimi, nors kiekviena šalis, sprendžianti romų bendruomenės vystymosi klausimus, turi savų ypatumų, pagrindinė problema yra ta pati.

Taigi bandomojo projekto tikslas yra diegti naują požiūrį į romų bendruomenių mokymą ir lavinimą, pradedant nuo ikimokyklinio amžiaus vaikų, toliau lavinant jaunas motinas ir mokant bei lavinant suaugusiuosius. Bandomasis projektas bus grindžiamas dabartiniu romų bendruomenių problemų supratimu Europos Sąjungoje ir pabrėžiant visą sudėtingą geriausių su tuo susijusių procedūrų spektrą ir jų sąveiką. Nuomonės referento nuomone, to galima pasiekti tik sukūriant gerai koordinuotą visos Europos požiūrį.

Pagaliau, atsižvelgiant į labai mažą techninės pagalbos paketo maržą, siūloma sumažinti atitinkamos eilutės (13 03 20) turimų asignavimų sumą, perkeliant 5 mln. eurų į naują biudžeto eilutę, kuri būtų pavadinta taip:

Bandomasis projektas. Europos veiksmai ir metodų koordinavimas siekiant integruoti romus.

PASIŪLYMAI

Regioninės plėtros komitetas ragina atsakingą Biudžeto komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. laikosi nuomonės, kad regioninei politikai skirtos sumos, įtrauktos į preliminarų biudžeto projektą, atitinka ES poreikius šiai stengiantis sumažinti regionų skirtumus ir laikytis Lisabonos ir Geteborgo tikslų; todėl ragina palikti arba, kur reikia, atkurti visas preliminarus biudžeto projekto biudžeto eilutes;
2. išreiškia susirūpinimą dėl didelio mokėjimų asignavimų, skirtų struktūrinių fondų sektoriui, sumažinimo, palyginti su 2008 m., ir laukia, kol Europos Komisija pateiks naują pradinės padėties analizę;
3. vis dėlto pažymi, kad, palyginti su 2008 m., sumažinti įsipareigojimų asignavimai, numatyti dviejose Europos regioninės plėtros fondui (ERPF) skirtose PBP eilutėse, susijusiose su regionų konkurencingumo ir užimtumo tikslu, taip pat su Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslu; pabrėžia, kad norint įgyvendinti šiuos tikslus, kurie itin svarbūs regionų plėtrai, svarbu skirti užtekčiai išteklių; taigi ragina padidinti

minėtuosius įsipareigojimų asignavimus bent iki 2008 m. PBP numatyto lygio, taip pat atsižvelgiant į metinės infliacijos dydį;

4. pabrėžia Parlamento pageidavimą, kad ypatingas dėmesys 2009 m. bendrojo biudžeto projekte būtų skiriamas mažoms ir vidutinėms įmonėms, taip pat labai mažoms įmonėms, atsižvelgiant į jų vaidmenį vykstant regioninei plėtrai;
5. ragina Komisiją imtis įgyvendinti bandomąjį projektą siekiant išbandyti naują požiūrį į romų bendruomenių mokymą ir lavinimą, pradedant nuo ikimokyklinio amžiaus vaikų, toliau lavinant jaunas motinas ir mokant bei lavinant suaugusiuosius, ir taip suteikti romams galimybę būti savarankiškais vykstant plėtrai; rekomenduoja šį bandomąjį projektą grįsti dabartiniu romų bendruomenių problemų supratimu Europos Sąjungoje ir vykdant šį projektą pabrėžti visą sudėtingą geriausių su tuo susijusių procedūrų spektrą ir jų sąveiką;
6. ragina Komisiją įgyvendinti bandomąjį projektą, skirtą geriau supažindinti trečiąsias šalis su Europos regionine politika ir jos rezultatais, organizuojant tarptautinius ir vietos reikšmės renginius, kuriant regioninių ir vietos veikėjų tinklus, rengiant bendrus projektus ir užmezgant naują regionų partnerystę bei keičiantis pažangiąja patirtimi; mano, kad šis bandomasis projektas labai padės skatinti Europos Sąjungos vertybes ir sanglaudos politiką, pasitelkiant į pagalbą regioninio dialogo priemones; rekomenduoja Komisijai bendradarbiauti su Pasaulio regioninių asociacijų forumu (FOGAR) ir su Jungtine miestų ir vietos vykdomosios valdžios institucijų organizacija (CGLU), siekiant užtikrinti jų veiksmų šioje srityje papildomumą ir ryšį;
7. kviečia Komisiją įgyvendinti bandomąjį projektą, skirtą plėsti renkamų vietos institucijų atstovų „Erasmus“ projektą, norint skatinti keitimąsi pažangiąja patirtimi valdymo srityje ir pradėti nuolatinį visų dalyvaujančių asmenų, visų pirma renkamų vietos ir regiono institucijų atstovų, mokymą; rekomenduoja regioninę ir miestų politiką įtraukti į bendros plėtros strategiją, kuri yra įmanoma tik gerinant valdymą.